

Saulėta, dieną 80°, naktį 65°.
Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:18.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, liepos-July 24 d., 1974 m.

Kaina 15c

173

REIKALAUJA PASIMATYMO SU SIMU KUDIRKA

PO NEPAVYKUSIŲ KIPRO NUOTYKIŲ LAUKIAMA PASIKEITIMŲ ATĖNUOSE

NICOSIA. — Kipro saloje karo paliaubos išsilaikė, tačiau kai muose pasitaikė susišaudymų tarp vietinių graikų ir turkų. Kipro radijas išpėjo graikus niekam neatiduoti ginklų. Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas paskelbė, kad jis padvigubins JT taikos kariuomenę dar 2,300 vyrų. Britanija tuoj pranešė, kad ji skiria Kipro kariuomenei dar 600 vyrų ir 50 šarvuotųjų.

Turkijos premjeras Bulent Ecevit, pranešdamas, kad Turkija priėmė paliaubas, pridėjo, kad Turkija turės Kipre pastovią bazę. Kyrenijos miestas, kur prasidėjo Turkijos invazija, būsimas amžinai turkiškas. Nuo Kyrenijos 10 mylių ruožas į pietus būsimas nuolatinis turkų gyventojų Kipre stiprybės šaltinis.

Valstybės sekretorius Kissingeris paskelbė, kad Maskva paprašė, kad Amerika padėtų 150 sovietų piliiečių, kurie buvo Kipre, evakuoti iš tos salos. Amerikos laivas "Coronado" iš salos paėmė 80 libaniečių ir 360 amerikiečių.

Graikijoje, nesant telefono ryšių ir sklandant įvairioms gėdos, padėtis neiški, tačiau laukiama pasikeitimų vyriausybėje. Kalbama, kad karinės valdžios "Vanagai" bandė paimti valdžią iš generolo Gizikio ir pradėti pilną karą prieš Turkiją. Graikija Kipre pralaimėjo, nuversdama Makarios ir nesugebėdama išlaikyti naujos valdžios. Graikija prarado daug draugų visame pasaulyje, o Kipre dabar bus dar daugiau turkų, kalba Graikijos kritikai.

Diplomatai mano, kad Graikijoje kas nors turės užmokėti už nepasisekimus Kipre ir vyriausybėje tikriausiai bus pakeitimų. Vienam Atėnų laikraščiui paskelbus, kad Britanija padėjo turkams išsikelti Kipre, milnia puolė britų ambasada ir padarė 100,000 dolerių nuostolių. Graikų policija šaltai žiūrėjo, kada graikai daužė ambasadą ir degino britų automobilius.

Pačioje Britanijoje kritikuoja jamaš Amerikos vaidmuo Kipre įvykiuose. Prezidento Nixono pareiškimai, paskelbus karo paliaubas, nuopelnus už tas paliaubas priskyre Amerikos diplomatiniam spaudimui, kada, iš tiesų, Britanija nemažiau padarė.

Reuteris paskelbė, kad 14 graikų karinio transporto lėktuvų sugebėjo nusileisti Nicosios aerodrome, nežiūrint aerodromui padarytų sužalojimų. Turkija irgi stengiasi padidinti saloje savo jėgas.

NEW YORKAS. — Aleksandras Kartveli, 77 m., mirė po širdies smūgio. Jis gimė Gruzijoje, buvo caro artilerijos karininkas ir 1919 m. išbėgo į Prancūziją, kur studijavo aviacijos inžineriją. Atvykęs į Ameriką 1927 m., Kartveli tapo vienas geriausių lėktuvų konstruktorių, pagaminęs P-47 Thunderbolt ir F-105 Thunderchief lėktuvus.

NEW HAVEN. — Sen. Abraham Ribicoff iš Connecticuto apgalvestavo, kad senatas turės sugaišti daug laiko su prezidento "impeachment" teismu ir negalės priimti kelių labai svarbių įstatymų, jų tarpe sveikatos draudimo įstatymo.

MASKVA. — Pirmadienį Maskvoje temperatūra siekė virš 100 laipsnių, o vakare kilo audra ir krito ledai mažo kiekio didumo. Gatvėse sustoję judėjimas.

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Sirijos vyriausybė paskelbė aliarmą kariuomenės įgulse, o Egipto karo laivams įsakyta pasilikti uostuose. Sirijos prezidentas atšaukė savo planuotą vizitą Jugoslavijoje. Visi šie reiškiniai rišami su karo veiksmams Kipro saloje. Arabų šalys linkusios šiame konflikte remti Turkiją.

PORTLAND. — Ilgametis Oregon senatorius Wayne Morse mirė nuo inkstų uždegimo sulaukęs 73 metų amžiaus. Jis šiais metais vėl kandidavo į senatą, laimėjęs demokratų nominaciją. Senatė jis išstarnavo 24 m.

MASKVA. — Šeši sovietų disidentai, jų tarpe fizikas Andrejus Sacharovas, kreipėsi raštu į JT sekretorių Waldheimą ir į Tarptautinį Raudonąjį Kryžį, prašydami padėti Krymo totorių veikėjui Mustafai Džemileviui, kuris kalėjime pradėjo bado streiką, reikalaujamas teisės totoriams sugrįžti į gimtinę Krymą.

BONA. — V. Vokietijos atstovas Rytų Vokietijoje Gaus padarė demarsą, įspėdamas R. Vokietijos valdžią netrukdyti susisiekimo tarp V. Vokietijos ir V. Berlyno.

BRIUSELIS. — Nato valstybių sekretorius Joseph Luns laiškas paragino Graikiją ir Turkiją derėtis dėl Kipro salos ateities, nes dabartiniai santykiai gresia visam Nato paktui.

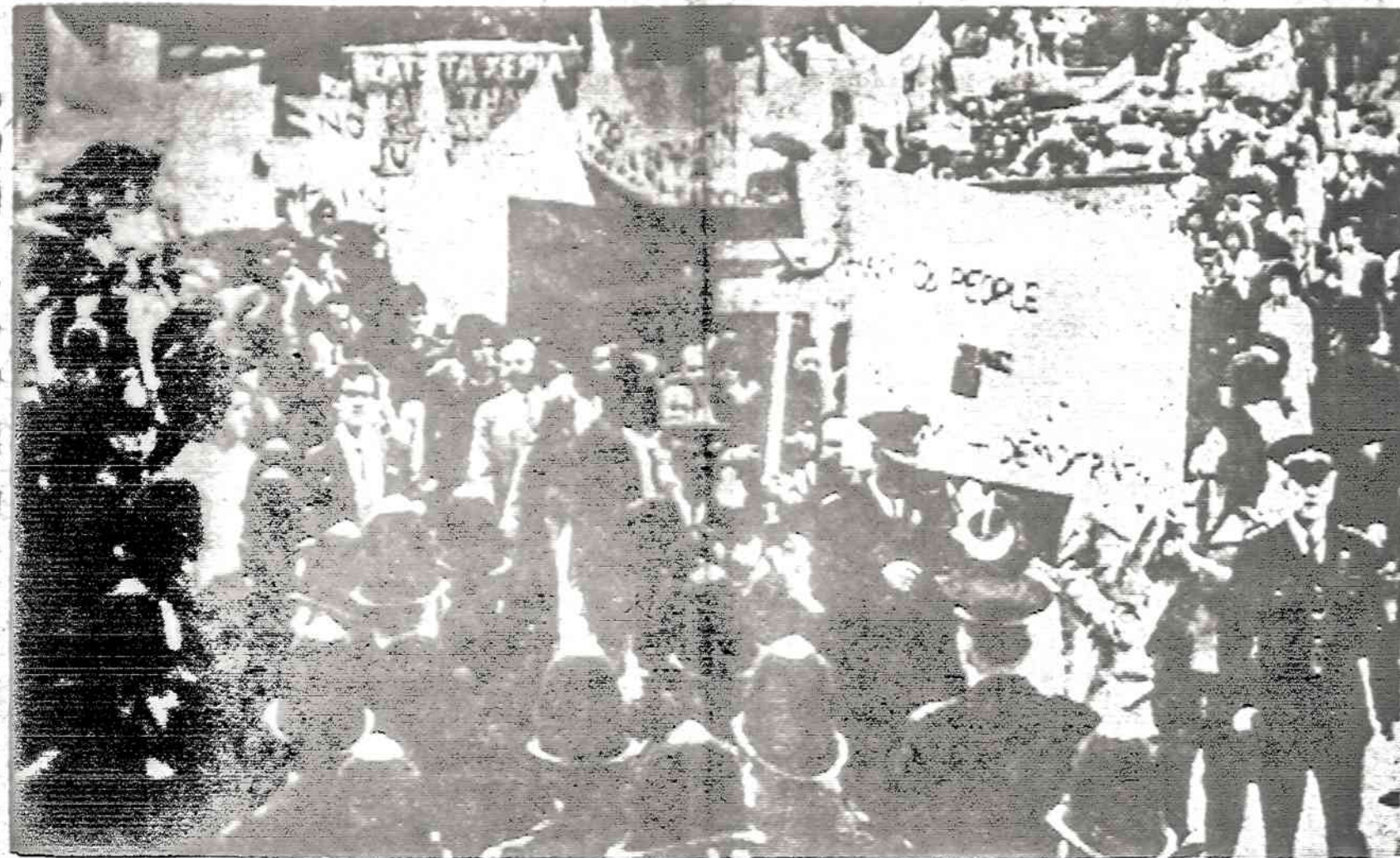
AMANAS. — Jordano premjeras Zaid al Rifai pasiūlė susitikti Egipto, Jordano ir Sirijos užsienio reikalų ministrams, pasikviečiant atstovą iš Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos, ir apsvaistyti arabų bendrą laikyseną būsimose Ženevos taikos derybose.

ADDIS ABABA. — Etiopijos premjeras Endalkachew pasitraukė iš pareigų. Imperatorių pakvietė premjero vieton Etiopijos diplomatinį atstovą Ženevoje.

PARYŽIUS. — Prancūzijos ministras sveitimųjų darbininkų reikalams Andre Postel Vinay pasitraukė iš pareigų, pareiškdamas, kad jo ministerija negaunanti pakankamai lėšų. Jo vieton paskirtas Daul Dijaoud, buvęs degolininkų vyriausybės sekretorius.

WASHINGTONOS. — FBI paskelbė, kad 1973 m. Amerikoje už marijuanos nusikaltimus buvo 420,700 suėmimų, kas buvo 43% daugiau už 1972 m. suėmimus. Daugiausia marijuanos mėgėjų suimta Kalifornijoje — 95,110.

WEST POINT. — Karinės West Point akademijos superintendentu paskirtas gen. Sidney Berry pirmadienį perėmė pareigas, kaip 50-tasis šios karo mokyklos viršininkas. Jis anksčiau vadovavo 101-ajai parašiutininkų divizijai, buvo sužeistas karo ruose Korėjoje ir Vietname.

Londono Hyde Parke įvyko turkų ir graikų iš Kipro salos demonstracija prieš perversmą Kipre. Demonstracijos dalyviai išreiškė savo paramą nuverstam Kipro prezidentui, arkivyskui Makarios.

BREŽNEVAS VIEŠĖJO LENKIJOSJE

VARSUVA. — Sovietų komunistų partijos vadovas Leonidas Brežnevas praėjusį savaitgalį praleido Lenkijoje, kuri šventė savo bolševikinio režimo 30 metų sukaktį. Lenkijos parlamento rūmuose Brežnevas pasakė ilgą kalbą, kurioje išreiškė savo nekantumą dėl tarptautinių konferencijų taikai ir saugumui Europoje užtikrinti užtesimo. Brežnevas kalbėjo apie klaidingumą tokių pažiūrų, kurios mano, kad pasauliui karas jau nebegresia. Jis nurodė į Kipro įvykius, apkaltindamas dėl jų Graikijos karinį režimą ir "tam tikrus Nato sluoksnius", kuriems nepatinka Kipro nepriklausomybė.

Brežnevas savo kalboje atideuė, kad jis siūlė Maskvoje besilankančiam prezidentui Nixonui uždrausti Viduržemio jūros plaukiojimo visiems atominiais ginklais ginkluotiems karo laivams, tačiau Nixonas, nesutikęs, Brežnevo nuomone, reikia viską daryti, kad visiškai pranyktų rizika karinio konflikto tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, nes tuo atveju prasidėtų atominių raketų karas.

Savo kalboje Brežnevas kritikavo lėtą kelią, kurio žygiuoja Europos Saugumo konferencijos dalyviai. Jis pareiškė, kad Sovietų Sąjunga pasirengusi visai uždrausti požeminius atominių ginklų bandymus, jei kitos valstybės tam pritartų.

Antradienį Maskvoje turėjo prasidėti komunistų partijos centro komiteto suvažiavimas. Šią savaitę bus atliktas paskutinis veiksmas "rinkimų komedijos", nes Aukščiausioji Taryba susirinkus sudaryti naujos vyriausybės. Partijos centro komitetas turės nustatyti tarybai ministrų sąrašą, kuri sudarė politbiuras su Brežnevu priešakyje.

Apie 2,000 Čikagos graikų pirmadienį demonstravo miesto centre, išreiškdami paramą graikams Kipro saloje. Jie reikalavo, kad Amerika remtų Graikiją. Apie 400 jaunų vyrų pareiškė norą važiuoti kariuti prieš Turkiją.

Kairėje miręs Argentinos prezidentas Peronas su žmona, dabartiniu prezidentu Isabel Peron.

JAV KONSULAS MASKVOJE WILLEMS NORI PASIKALBėti SU S. KUDIRKA

MASKVA. — New York Times vakar paskelbė savo Maskvos biuro žinią, kad Amerikos konsulas Maskvoje daro žygių pasimatyti su lietuviu jūreiviu Simu Kudirka. Konsulas Leonard F. Willems sekmadienio vakare kreipėsi į sovietų užsienio reikalų ministerijos konsularinį skyrį reikalaujamas susitikimo su Kudirka "veidas į veidą". Pagal 1964 metų Amerikos-Sovietų Sąjungos konsularinę sutartį, Amerikos pareigūnai turi teisę susitikti su Amerikos piliečiais, suimtais Sovietų Sąjungoje.

P. Korėjos teismai pakenks paramai

SEOULAS. — Politiniai Pietų Korėjos teismai sudaro daug nepatogumų Amerikos vyriausybei, pripažįsta valstybės departamento pareigūnai. Teismai gali atsiliepti ir kongreso svarstymuose, skiriant P. Korėjai ekonominę ir karinę paramą. Blogiausia kad dabartiniuose Korėjos teismuose teisiami ne kokie triukšmadariai studentai, bet žinomi žmonės: buvęs prezidentas, žinomas poetas, dvasiškiai ir mokslininkai.

Amerikos ekonominė parama P. Korėjai siekia 142 mil. dol. per metus, o karinė parama — 177 mil. dol. Šiais metais prezidentas Nixonas prašo 30% padidinti karinę paramą, tačiau abejojama, ar kongresas tokiame padidiniui pritars.

Atmetė koaliciją su komunistais

ROMA. — Italijos krikščionių demokratų partija, nežiūrėdama politinių pralaimėjimų, atmetė pasiūlymus jungtis į valdžios koaliciją su komunistų partija. Keturių dienų suvažiavime visa eilė atstovų ragino partijos vadovybę ieškoti su komunistais kompromisų. Keturi vykdomojos tarybos nariai pasitraukė ar buvo pašalinti, dvidešimt vienas delegatas atsisakė balsuoti, primant partijos rezoliucijas, kad paaiškėjo, kad suvažiavimo dauguma atmetė koaliciją su komunistais.

Partijos sekretorius Amintore Fanfani pabrėžė gilius ir nesuderinamus skirtumus tarp krikščionių demokratų ir komunistų. Jis siūlė partijai toliau ginti katalikų bažnyčią ir tikėjimą.

Airiai klausėsi britų telefonų

BELFASTAS. — Aurių slapta armija šiaurinėje Airijoje pasigyrė, kad jai pavyko prisijungti prie britų karinio štabo telefonų ir kelias savaites klausytis slapto karinių pasikalbėjimų. Armijai tuo būdu pavykė išsiaiškinti visų eilę šnipų ir agentų, kuriuos britai buvo užverbavę aurių tarpe.

Slaptoji armija kelis šnipus nubaudė persaudama jiems kelio sąnarius, apie 30 asmenų gavo įspėjimą greit išvažiuoti iš šiaurinės Airijos.

Karinių telefonų klausymasis buvo sustabdytas gegužės mėn., kai britų patrulis puolė Belfastą vieną aurių slaptą centrą ir suėmė vieną iš vadų Brendan Hughes.

Konsulas Willems pareiškė, kad "ministerija, žinoma, tvirtina, kad ponas Kudirka yra sovietų pilietis ir atsakingas prieš sovietų įstatymus, tačiau jie nepaneigė mūsų pasimatyme, kad jis taip pat yra ir Amerikos pilietis".

Konsulas pareiškė įsitikinimą, kad Kudirka pats nežino, kad jo vardu buvo padarytas reikalavimas Amerikos pilietybei gauti. Tuo labiau jis nežino, kad jam pilietybė buvo suteikta. Jo motina Vilniuje nieko apie sūnų negirdėjo nuo rugsėjo mėnesio, pasakė konsulas Willems. Ji nežino, ar jos laiškas, siųsti sūnui, pasiekė jį. Ji girdėjusi gandą, kad jos sūnus laikomas Čusovio kalėjime. Permos apskritį, Rusijos respublikoje, tačiau tai gali būti tik gandas.

Konsulas pareiškė korespondentui: "Aš noriu pabrėžti, kad mes nesukūrėme pilietybės ponui Kudirkai. Investigacijos jo byloje tęsiasi gan ilgai, kai visai netikėtai buvo surasta, kad jis gali būti Amerikos pilietis. Yra faktas, kad jis yra amerikietis, ir taip yra ne todėl, kad jis atsidūrė sovietų kalėjime, bet todėl, kad tokie jau yra Amerikos įstatymai".

Ta proga New York Times rašo, kad yra manoma, jog Kudirkos nuteisimas 10 metų kalėjimo buvo apkaltinus jį vagyste, tuo paslepiant tikrąją jo nubaudimo priežastį. Kai kurie Vakarų pranešimai kalbėjo, kad jis nubautas už išdavimą, tačiau atrodo, kad taip iš tiesų nėra.

Daug gydytojų gavo leidimus

NEW YORKAS. — Amerikos Medicinos Draugija (AMA) paskelbė, kad pernai 16,000 naujų gydytojų gavo leidimus praktikuoti Amerikoje mediciną. Tai esąs rekordinis skaičius. Tik 14,476 gydytojai gavo praktikos leidimus 1972 m.

Pernai, atėmus mirusius ar išvažiuosius iš Amerikos gydytojus, jų skaičius vis vien paaužo 12,306 ir Amerikoje iš viso buvo 326,933 registruoti gydytojai. Iš naujų praktikos leidimus gavusių gydytojų 45% buvo užsieniuose baigę medicinos mokslus. New Yorko valstijoje užsieniečių nuosimtis buvo dar didesnė — 59% iš 2,399 gydytojų, gavusių pirmus leidimus.

Šiuo metu didžiausias užsienio gydytojų nuosimtis atvyksta iš Indijos, Filipinų ar Korėjos. Apie 10% vadinamųjų užsieniečių yra amerikiečiai, išvykę svetur studijuoti medicinos ir dabar sugrįžę su diplomais.

AUSTIN. — Lady Bird Johnson, buvusio prezidento žmona, paprašė Federalinės Ryšių Komisijos perregistruoti jos nuosavybės — dviejų radijo stočių Austine, Texas, savininkyste savo dukrom: Lyndai Bird Robb ir Luci Baines Nugent.

BEPROTYSTĖS ISTORIJA

Beprotystės ir silpnaprotystės istorija yra labai sena. Ji ne nūdien prasidėjo. Ji buvo žinoma ir senovės laikuose. Beje, ir tais laikais buvo užtektinai pakviesusių žmonių, kuriuos gydyti įvairiausiomis priemonėmis. Juos kankino labai žiauriai būdais, kad iš jų išvarius laukan piktasias dvasias ir velnius. Buvo konstatuojama, kad jie pikty dvasių apėsti ir todėl serga beprotystės ligomis.

Antikinės istorijos lapus bevertant randama, jog beprotystės ligų era skirstoma net į penkis laikotarpius. 1. egiptiečių, žydų ir graikų. 2. Viduramžiai (Middle Ages). 3. Chemikoastologinės tradicijos, kurias skelbė Paracelsus 1493—1541, vėliau Mosmer 1745—1815. 4. Humanistariškas, filantropiškas periodas, kurį pranašavo Pinel 1745—1827.5. Žmoniškumo periodas, kurį skelbė Kraepelin 1855—1928 ir Freund 1856—1939 metu. Paskutiniame periode buvo įvykdyta labai daug pagerinimų. Vienas iš svarbiausių tai žiaurus, nežmoniškų bepročių kankinimo uždraudimas.

Didžiulia senovės gydytojų konstatavo, jog žmonės, sergantieji beprotystės ligomis vien tik pikty dvasių ir velnio apėsti. Jų pagydyti negalima, nes jie palaikyti ryšius su velniais. Juos gydyti tik žaganiais, burininkais, šerėtojais ir skunigais. Visi bandę sergančius išlaisvinti iš pikty dvasių ir velnių įtakos. Tačiau nie vienas iš jų nepastatė, jog tie žmonės serga dirgsmių pakrikimu.

Hipokratas turėjo kitokią teoriją ir supratimą apie beprotystės ligas. Jis sakė, kad tai smegenų dirgsmių liga kilusi dėl

sužeidimo, kuri turi būti labai atsargiai gydoma.

Nė vien tik antikinė, bet ir visa viduramžių era pasižymi apsigėdijimu ir brutališkumu nesveiko proto žmonių užlaikymui prieglaudose atžvilgiu. Jie buvo kankinami įvairiais būdais. Būdose, kaip šunis prie lovų prirakinavo grandinėmis, kad nepabėgtų. Tamsiuose rūsiuose uždaryti merdėdavo ir pūdavo iki mirties. Kojų rankų pirštus degindavo, nagus gyviems lūpinėdavo, ir tai darė vien tik dėl to, kad piktasias dvasias ir velnius iš jų išvilius laukan.

1547 metais Anglijos karalius Henrikas VIII paskyrė bepročiams seną vienuolyną, stovėjusį Londono mieste. Vienuolyną vadino Betliejum, o nūdien jį vadiną Bedlamu. Jame buvo uždaryti žmonės, sergantieji proto ligomis. Tai buvo viena iš žiauriausių, aršiausių prieglaudų visoje Anglijoje. Žmonės lenkė jį iš tolo ir net bijodavo į jį ir pažiūrėti. Sakydavo, kad sielos, patekusios į pragarą, ne bus arčiau velnių kankinamos, negu čia gyvi žmonės.

Nesveikpročių kankinimas šiek tiek sumažėjo tik 1795 metais. Sergantiems buvo nuimtos grandinės. Taip pat ir kitos kankinimo priemonės sušvelnėjo, pasidarė žmoniškesnės. Tai buvo atsietika tik dėka Pinello, kuris kietai kovojo dėl žiaurių kankinimo priemonių panaikinimo beprotanamiuose.

Tu pačiu metu Prancūzijoje, Paryžiaus mieste buvo įsteigta pirmoji mokykla nesveiko proto ligoniams tyrinėti. Ji vadinosi Charcot Salpetrieri mokykla.

Mokykloje nesveikpročius gydydavo būdais, jog piktosios dvasios ir velniai neturi nieko

DR. ANTANAS GUSENAS

bendro su žmonėmis, sergančiais proto ligomis. Visa tai prirodžius griežtai prasiidėjo visame pasaulyje nesveikpročių gydymams naujaisiais metodais ir geriausiais vaistais. Būtinai pasakyti, jog nūdien prieglaudų ligoninėse nesveikpročiai gydomi geriausiais ir moderniausiais būdais. Nūdien tūli ligoniniai pasveiksta ir iš prieglaudų išsėna į laisvą gyvenimą. Bet ne visi. Tik tie, kurie tampa normaliais.

Antikinių laikų užrašų lapus variant, randama egiptiečių, babiloniečių ir asirėčių pastabų apie nesveikpročius žmones. Vienoj Hammurabi įstatymų dalyje pažymėta, kad 2250 metais prieš Kristų, žmogus, paveldėjęs dvasių spėką, turėjo būti nubashtas kartais net mirtimi.

Beje, ši klausimą aprašo labai plačiai ir Senas Įstatymas.

Beprotnamių pradžia Amerikoje

Amerikoje nesveikpročių era dalinasi į keturis periodus, laipsnius. Čia irgi nesklaidžiai viskas ejo ne taip, kaip dabar. Buvo labai daug blogo ir gero, beprotystės klausimą nagrinėjant.

Amerikos istorijos beprotystės lapus variant, randama, jog pirmieji proto ligomis sergantieji turėjo labai žiaurus kankinimus. Niekas nenorėjo jais rūpintis ir jų globoti. Mažiau pakviesę po gatvės sukinėjosi ir valkiojosi žmonių tarpe. Ir tik tada jie būdavo sulaukiami kai padarydavo ką blogą ar prasiakalimą. Tada būdavo gabenami į ligonines ir įmetami į rūsius, tamsiuose urvuose, kuriuose merdėjo ir puvo gyvi būdai. Iš tų urvų jie neišėdavo iki mirties.

Jie nebuvo laikomi žmonėmis, ir su jais buvo elgiamasi lygiai taip, kaip su laukiniais žvėrimis. Mažiau pakviesę buvo namie laikomi ir kambariuose prie lovų prirakinoti grandinėmis, kad nepabėgtų. Tai yra pirmas bepročių priežiūros periodas Amerikoje.

Antras periodas prasideda aštuonioliktojo šimtmečio pradžioje su bepročių prieglaudų įsteigimu. Amerikoje pirmas beprotanamis buvo įsteigtas 1773 metais, Williamsburg mieste, Virginija valstijoje. 1809 metais buvo beprotanamis atidarytas vardu Bloomingdale Asylum, New York. Daugejant pakviesių skaičiui valstijose, teko labai rimtai susirūpinti, ką su jais reikės daryti ateityje. Noroms nenoroms valstijų legislatus buvo priverstos ieškoti išeities, kad silpnapročiams suradus namus jų priežiūrai ir užlaikymui. Susidariusios aplinkybės ir priverst valstijas įsteigti prieglaudas, kuriose buvo patalpinti nesveiko proto ligoniai.

Trečias periodas, laipsnis, tai bepročių užlaikymas ir priežiūra prieglaudose. Nesveikpročių skaičiui didėjant valstijose, teko įsteigti ir daugiau beprotanamių. 1850 metais buvo išleisti patvarkymai, kad kiekviena valstija turi rūpintis ir priežiūrėti savo nesveikpročius. Buvusios prieglaudos turėjo būti padidin-

tos ir teko daug naujų pastatyti, kad sutalpinti priaugantį skaičių nesveiko proto ligonių.

Nūdien tai yra ketvirtas periodas, laipsnis, kuriame buvo pastatyta labai daug naujų ligoninių, prieglaudų pakviesiems žmonėms užlaikyti ir juos gydyti. Prieglaudos gerai įrengtos ir turi modernius įrankius ir visas patogumas. Ligoniai nepriakinami prie lovų grandinėmis ir nebūna tamsiuose urvuose uždaryti kaip, kad pirmiau su jais buvo elgiamasi. Ligoniai naudojami pirmos rūšies patarnavimu ir gydymu.

Nūdien to nėra, didžiulia blogio dingo ir liko tik praeities šešėliai atmintyje. Bet visgi dar yra daug taikytino ir pagerinimo nesveikpročių priežiūroje ir jų užlaikymu. Blogumas tame, kad politikieriai per daug prieglaudas traktuoja. Nūdien ligoniniai ne blogai užlaikomi, tvarkomi ir priežiūrimi. Senėje jie buvo laikomi gyvuliais. Dabar jie laikomi žmonėmis, kurie serga įvairiomis proto pakrikimo ligomis. Mokslieki tyrimai su jais daromi, kad suradus ligų priežastį, ir paskatintima. Tačiau naudojami geriausi ir vėliausiai išrasti vaistai pakrikusiems smegenų dirgsmiams gydyti. Mandyd, kai kurie pasveiksta ir iš prieglaudų išleisti, grįžta į normalų gyvenimą. Beje, būtina pasakyti, jog nesveikpročių gydyme per paskutinį dešimtmetį padaryta labai daug pažangos.

Štai vaistų pavadinimai, kuriais gydo sergančius proto ligomis: Stelazine, Contentin, Compazine, Sparine, Vesprin, Serpasil, Miltown, Deprol, Doriden, Thorazine, Equinol, Marplan, Mysolin, Trilafon, Tofranil, Nardil, Catron.

Tai yra geriausi vaistai nesveiko proto ligoniams gydyti. Vaistai paverčia ramiu ir pakviesiu, kad ir aršiausios rūšies nesveikpročių ligonių.

Nesveikpročių Prieglaudos Amerikoje

Nūdien Amerikoje yra 631 prieglauda nesveiko proto ligoniams. Prieglaudose gali sutikti vien tik 427,359 ligoninių, o proto ligonių yra daugiau kaip 460,987. Prieglaudos su kaupu perpildytos. Kasmet į jas priimama apie 150,621 ligonis, o iš jų išleidžiama pasitačiusių ligonių apie 85,794, o 34,089 ligoniai miršta prieglaudose.

Prieglaudose dirba 2337 gydytojai, 7339 slaugės, ir 38,790 paprastų darbininkų, priežiūroje. Taip pat dirba keletas tūkstančių įvairių rūšių darbininkų — specialistų. Tai yra gražus skaičius prieglaudose dirbančiųjų žmonių, kurie aptarnauja sergančius įvairiomis proto ligomis.

Iš 631 prieglaudos, 351 yra valdžios priežiūroje: valdžia jas užlaiko, priežiūrą ir tvarką, kitos 280 privatinės. Jas užlaiko, priežiūrą ir tvarką bažnytinės organizacijos, turtuolių organizacijos ir paskiri, turtingi labdarybę palaikantieji žmonės.

Iš 351 valdžios prieglaudų, 251 priežiūrą ir tvarką valstijos guber-

natorių paskirti žmonės. Valstijų prieglaudos didelės, ir jose laikoma 86% nesveiko proto ligonių. Kasmet į jas priima apie 65% žmonių, sergančių įvairiomis proto ligomis.

280 privačių prieglaudų, kurios išlaiko savo lėšomis yra mažos ir nebeturi per daug silpnapročių ligonių. Jose yra tik privačių ligonių kurių šeimos apmoka visas išlaikymo išlaidas. Dažnai esti, kad tokie žmonės nenori savo šeimos narį gauti ir valstijos prieglaudą. Beje, kad silpnapročių globojus namie, jį atiduoda priežiūrai ir privacią prieglaudą. Prieglaudų kiekis valstijose nėra vienodas. Vienos iš jų turi daugiau, o kitos mažiau. Tai priklauso nuo sergančiųjų proto ligomis žmonių skaičiaus. Privačiose prieglaudose negalima buvo nustatyti silpnapročių skaičiaus. Visą tai slepia ir viešai neišduoda.

Federalinė valdžia išlaiko 20 ligoninių, kuriose gydoma karo paliegaliai, invalidai ir bepročiai. Jas tvarko ir priežiūrą veteranų administracija. Jose yra 13,370 ligonių su pakrikusiais, suardytais dirgsmiais. Daugelis jų nesupranta net, kad serga. Tai yra pastovūs gyventojai. Vien išsėna, kiti ateina ir taip diena iš dienos ligoniai keičiasi. Vienas, kitas iš jų gydomas ir privaciųse ligoninėse arba sanatorijose. Jie ten būna iki vieto gauna veteranų ligoninėje.

Prie viršuje sumintų valdžios ligoninių būtina prisikaltinti ir District of Columbia Veteranų ligoninę — beprotanami. Tai yra viena iš didžiausių federalinės valdžios išlaikomų prieglaudų. Turi 4,609 nesveiko proto ligonių, kurie ten pastoviai gyvena.

Veteranų ligoninėse vieno ligonio išlaikymas per dieną kainuoja 4.85 doleriai. Čia neskaitytos kitos išlaidos, o jų yra labai daug. Valstijų ligoninėse vieno nesveikpročio išlaikymas per dieną kaštuoja \$4.50. Vieno ligonio išlaikymas per metus

RADVILŲ SKYRYBOS

Lenkų spauda praneša: „Kunigaikštienė Lee Radziwill, žmonija Jacqueline Onasienės (buv. prezidentienės Kennedienės) sesuo pašaukta skyrybų procese, kaip patiriama Londone. Panašiai, skyrybų bylų eilėje, kurios bus teismo svarstomos artimiausiu laiku, figūruoja ir kunigaikščio Stanislovo Radvilos pavardė.“

MOKYTOS BLUSOS

XV a. Paryžiuje ir kituose Prancūzijos miestuose būdavo rodomi dresiruoti blusų talentai. Viduramžių mokslininkas baronas Valkenevas (mirus 1452 m.) pasakoja apie vaidinimą ant stiklo. Už teisę pasižiūrėti to blusų vaidinimo būdavo imama nemaža anais laikais 60 santimų suma.

Keturios blusos, stovėdamos ant užpakalinių kojų, darė karinius pratimus su mažutėmis medinėmis ietimis. Dvi kitos buvo pakinkytos į auksinį keturvietį ekipažą. Blusa — vežėjas, kainuoja \$1,590, ir tai be visų kitų išlaidų. Lincoln State School ir Dixon State School vieno nesveikpročio išlaikymas per dieną kainuoja \$3.45. Per metus kainuoja \$1,227.

rė jas lazdele. Dar viena blusa pora vežė patrankė. Kai blusoms nusibosdavo vežti ekipažą ar patrankė ir jos sustodavo, dresiruotojas pamojudavo viršum jų karštu angliuku, ir blusos vėl imdavosi darbą.

Mergiotės stengiasi rytus „pasivyti ir pralenkti“

Buvusio vyriausiojo JAV-bių chirurgo Dr. Luther Terry stiktais tyrimais, amerikiečių visuomenėje, patyrus apie cigarečių rūkymo pavojus gauti vežį, pastebima tendencija mesti rūkymą. Rūkantių padaugėjimas pastebimas tik vienoje visuomenės „klaseje“, tai nuo 12 iki 17 metų amžiaus mergaičių tarpe.

Prieš 15 metų rūkančių mergaičių kiekis buvo 10 kartų mažesnis už rūkančių berniukų to paties amžiaus; šiuo metu skaičius jau beveik lygus.

AUKSO MINTYS

„Jei negali apibūdinti kokio nors žmogaus charakterio, pasižiūrėk į jo draugus.“ (Japanių priežiūrai)

Norint pailginti savo amžių reikia per pusę sutrumpinti prie stalo sėdėjimą ir tiek pailginti darbą, grįname ore. (Paul Holzer)

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

KA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnįjį Amerikos lietuviai Juozą Adamaitį — Dede Serna — meniskai pažino, skaitė jo straipsnius knygas ir laisvėse jo paskaitas. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dede Serno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuviai gaus žinias apie vasaros pasakaitymams nu-pirkti Antano Ruko parasytą Vieniso Žmogaus Gyvenimą — Dede Serno gyvenimo bruozus. Jie pradijus šiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Ruko lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių gyvenimu ir jų kietą ideologine veikla.

Antanas RUKAS, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adamaitio Serno gyvenimo bruozai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krasto laisvė ir Lietuvos gerovė, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtus knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapčinskis, SĄBUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, begima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose vokiečių. 273 psl., kietas drobes viršelais kaina 4 dol.

J. Audenas, PASKUTINIS POSEIDIS. Minucų tikslumu aprašytą paskutinę nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išsiskleidę nesikeičiantys komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. 2 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVŲ. Autorio Juozo Vilniaus, Itrakuso. Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Kaupėdėje ir Pajūryje. Vaizdus aprašymai, kas jį ten mate, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat isversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONE I ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Au-riusius pastabumą neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užimasavimai. Ači knygos parasytos lengvu, gražu stiliumi.

Vincas Zemaitis. LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis. LIUBLINO UNIJOJ SUKAKTIES PARASTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

Užsakymai. Jūsų užsakymus arba užsakymų pastu ir pridėdami čekį ar pinigų perlaidą.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro turpstanti sniega liepia lazdynui iškisinti mažų deimanių spindulių žiedą, apkauso medžių šakas žirgais, kaip konfetėmis ir pamau žvėda į gamtos vaizdą ir garų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaižuose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujiendose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

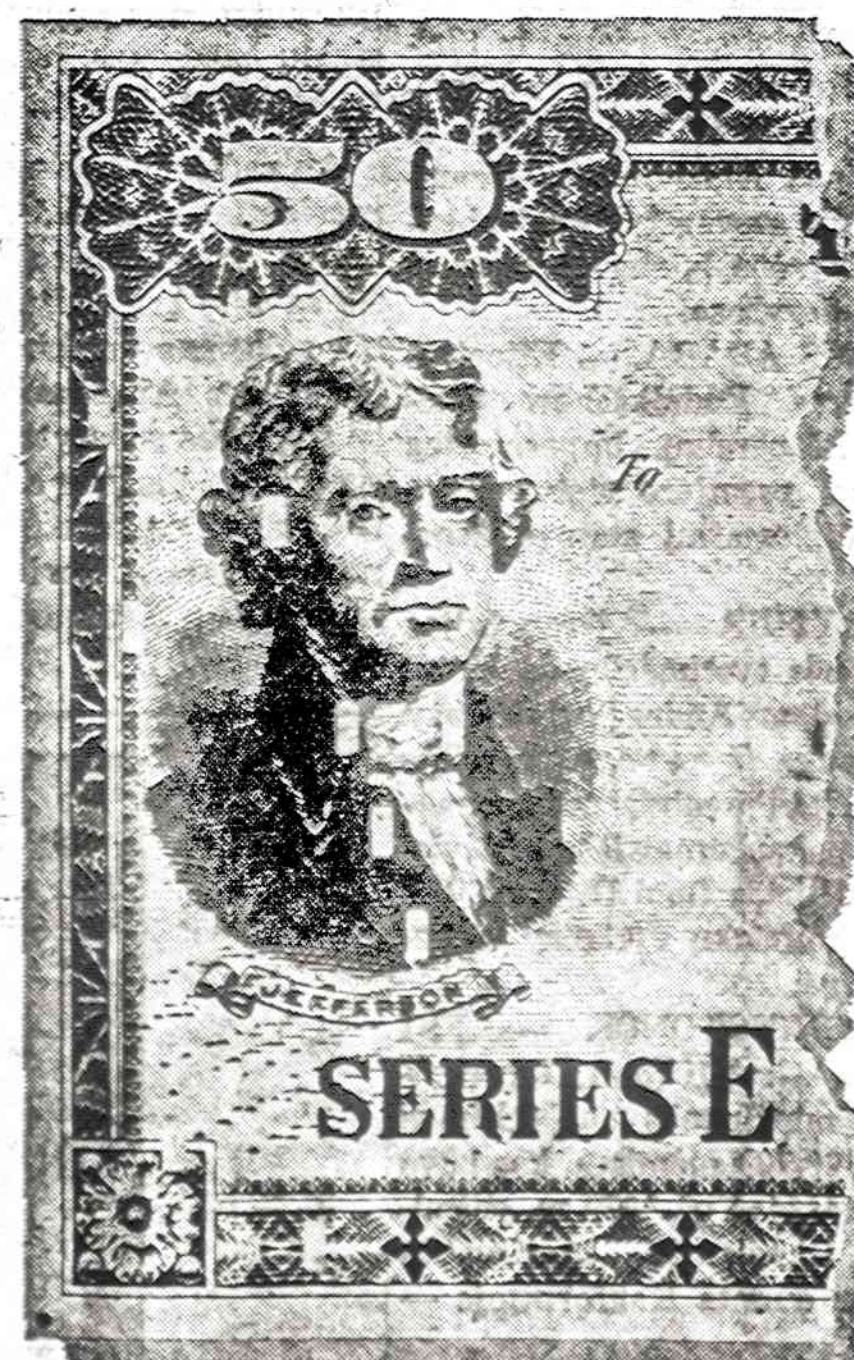
1. J. Augustaitis — Vaiciūnienė, ŽVAIGZDETOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ZEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišminio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Juozas, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilų rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. Eiluotų pasakojimai apie 3 išvientus lietuviškas senoves laikus; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Antano Baranauko „Anykščių Sielos“, vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Belys Rukla, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Štasytė Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Štasytė Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sėgaitis, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiluotų kūrinių, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sėgaitis, PLAGU, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyrušis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienu rastiinę arba užsakyti pastu, pridėdami čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, or lost, or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now \$8 Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (40% the first year). Bonds are redeemed if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Vyrai suorganizavo didelį pikniką

Praeitą sekmadienį, liepos 21 dieną Polonia Grove sode Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 228-ji vyrų kuopa suruošė gausų ir gerai suorganizuotą pikniką.

Svarbiausiais pikniko organizatoriais buvo Stanley Molis, Vito Uzys, John Drevin, John Whitey Evans Jr. ir visa eilė darbuotojų vyrų, dukterų ir artimiausių giminaičių. Tai buvo vienas didžiausių šio sezono piknikų. Nei viena kuopa ir jokia kita organizacija šiais metais Chicagoje nebuvo suruošusi tokio pikniko.

Piknikas buvo gausus todėl, kad organizatoriai pajėgė suvesti daug žmonių. Ši vyrų kuopa, rodos, neseniai suorganizuota, bet ji įveikė karo sušalimą, tai daro didelį skelbimą. Ji ruošė mažą kuopos narių pikniką, bet didelį visų lietuvių pikniką.

Stanley Molis, būdamas geras organizatorius ir išties patyręs geriausias panašius renginius mokyklą, ruošė ne negausios vyrų kuopos pikniką, bet didelį lietuvių pikniką. Pirmiausia, į pikniką buvo kviečiami visi Chicago lietuviai. Kad didelę jų daugumą galėtų į pikniką atvykti, tai pasirinko vietą didelės lietuvių kolonijos pa-

šonėje. Daugelis lietuvių galėjo į pikniką pėsti ateiti, jiems nereikėjo bėgti ar automobilių. O kas kiek toliau gyveno ir mašinos neturėjo, tai galėjo Archer, Kedzie arba kitais busais labai lengvai pikniko vietą pasiekti.

Bet Molis su bendradarbiais nesitenkino vien lietuvių. Į pikniką jie įtraukė nepaprastai įdomią muzikos programą. Tai buvo ne kuopos piknikas, bet Europos širdies muzikos piknikas. Rengėjai pasamdė keturis orkestrus, kurie nuo ryto iki vidurnakčio grojo įvairiausius šokių ir melodijų. Grojo Jurgio Joniko orkestras lietuviškus, latviškus, estiškus, olandiškus, lenkiškus, suomiškus, norvegiškus, švediškus, vokiškus, daniškus ir austriškus lietuviškus šokus. Be lietuviško orkestro grojo lenkų, švedų ir vokiečių orkestrai. Kiekvienas grojo populiariausius tautinius šokus ir melodijas, o vėliau užtraukė ir amerikiečių mėgiamus šokus.

Šis keturių orkestrų biznis buvo išgarsintas visoje amerikiečių spaudoje. Buvo gerai informuoti lenkai, slovakai, vengrai, vokiečiai, italai ir visos jaunosios, kuriam sekma-

dienį patinka pašokti ir neriečia toli važiuoti. Aišku, kad už įžangą kiekvienas turėjo mokėti po pusantro dolerio, bet už tai jis galėjo atsisukti. Kiekvienas supranta, kad muzikantams reikia mokėti už darbą ir išlietą prakaitą. Kiekvienas supranta, kad rengėjams reikia mokėti ir už salę. Palyginus, tai mažas mokestis, jeigu gali išsiųsti dieną šokti patalynę egzotiškiausius ir seniausius šokus.

Reikia pripažinti, kad šokių salė yra nepaprastai gera. Grindys geros, neturi plyšių ir nelinkčioja, be to, šeiminiškai, matyt, kartas nuo karto jas pašveičia vėsu. Šokti ten taip lengva, kad ir guminiai batai nelimpa.

Be to, prieš pusmetį muzikos ir šokių šventės organizatoriai pradėjo pardavinėti loterijos tiketus. Jie mokoje prireiktų didokai skaičių įvairiausių dovanų, ir labai vertingų, kurios sukėlė laimėtojų, didelio džiaugsmo. Vienas už 25 centų tiketėlį nusinėšė šimto dolerių vertės visą maudymosi baseiną. Buvo ir kitų tikrai vertų dovanų.

Daugelį jaunų panų ir ne tik jų jaunų panelių klausas Bobo apdalinio raudonais ir apyraudoniais bučiniais. Bet tas Bobo pats bučinio buvo vertas, nes jis turėjo energijos ir kantrybės visą vakarą.

Gausiame piknike buvo ir gana aukštų miesto ir politikos pareigūnų. Į vyrų kuopos pikniką atsilankė ir Chicago savivaldybės pirmininkas George W. Dunne, kuris lietuvių gerai pažįsta ir vis randa laiko atsilankyti į didesnius jų renginius. Į pikniką atėjo ir teisėjas Daniel P. Coman su savo broliais, beilifais ir kitais didelio teismo tarnautojais.

Piknikas buvo linksmas, jaukus ir jaudrus. Gaila, kad apie 6 valandą, kada žmonės labiausiai išsiūžia, jau nebebuvo nei vokiško alaus, nei karšto kugelio, nei kitos geros užkandos. Iš kitos pusės, gal taip buvo ir gerai. Moterėlės nuo pat ryto dirbusios virtuvėje, turėjo progos atsikvėpti.

Piknike ilgas valandas tarp lietuvių sukinėjosi Illinois seimo atstovas "Babe" McEvoy. Pasirodo, kad jis lietuvių balsuotojus gana gerai pažįsta. Jis juos mėgsta ir palaiko gerus santykius. Be to, piknike buvo didokas būrys Marquette Parko namų savininkų.

Politikieriai būtų norėję pasakyti ilgas kalbas, bet pikniko programos rengėjai pareiškė, kad šis piknikas bus be kalbų. Vis dėlto pikniko pirmininkas John "Whitey" Evans Jr. pravedė trumpą programą ir supažindino su kuopos vadovybe, o vėliau supažindino susirinkusius su panele Euphrosine Mikužiute, SLA Pildomosios Tarybos išdininke, ir Kristina Austin, SLA išdo globėja ir Naujųjų administratore.

Vyrai suruošė didelį pikniką todėl, kad iš anksto pradėjo organizuoti, sudarę gerai organizacijai reikalingus finansus ir pritraukę tokių rėmėjų kaip Chicago Savings, Diamond Head Restaurant, Seštąjį SLA apskritį, Knights of Lithuania

Dan Kuraitis minėjo 80 metų sukaktį

Dan Kuraitis, biznierių, keliautojas po pasaulį ir pastabus žurnalistas, šių metų liepos 14 dienos popietę susikvietė savo artimuosius, draugus bei pažįstamus ir savo name bei gojelyje gražiai paminėjo savo 80 metų sukaktį.

Dan Kuraitis visus mandagiai priėmė, skaniai pamaitino, kiekvienam leido karštos dienos troškulį numarinti rinktiniais gerimais, o jis pats pasiklausė geriausių dainininkų "Ilgiausių metų", nuosirdžių linkėjimų ir tikrai skambių lietuviškų dainų.

Atšventęs savo sukaktį, Kuraitis vasaros poilsui išvažiavo į Kanadą, kur Louis ežero bangose rengiasi atsikvėpti.

Dan Kuraitis 1894 metų liepos 13 dieną gimė caro valdytoje Lietuvoje, Miškinų kaime, esančiame visai netoli Šaukoto.

Jo tėvas Kazimieras Kuraitis Miškinuose turėjo pusantros dešimtines žemės, o motina buvo Antosė Giedraitytė, kilusi iš tų pačių Miškinų. Dainiaus nelaimė, jo motina anksti mirė, palikdama jį 7 metų našlaičių.

Tėvui vėl vedus, pamotė priėmė 7 metų berniuką eiti pas stambesnius tikinukus ganyti, o kai paūgėjo, tai jis ėjo dirbti didesniuose ūkiuose.

Būdamas Lietuvoje, Dan Kuraitis mokojo visus žemės ūkio, miškų ir vandenų darbus, bet jis neturėjo progos lankyti jokios mokyklos. Dan Kuraitis turėjo gražų balsą ir mėgdavo dainuoti kartu su kitais kaimo bernais. Jis priklausė įvairiems chorams ir Amerikoje.

Kad nereikėtų tarnauti caro kariuomenėje, Dan Kuraitis kartu su kitais Šaukoto jaunuliais išvažiavo Amerikon. Čia

apskritį, Dargis Drugs, Evans Funeral Home, Sharkos East restaurant, Norman Burstein kailius, Gaidas — Damiid ir visą eilę įtakingų privačių žmonių. Jų kare John G. Evans Sr., Johnny Fanuki, Bruno Gramont, Peter Jasaitis, Joseph Juška, Vyto Kontrimas, Adolph Lietuvninkas, Valeri Matelis, Stella Molis, Leon Paukšta, Chester Pucinski, Josephine Kriščiūnienė, Alice Užemeckienė, Irene Sankus, Bruno Shotas, Peter Vilkelis ir daugelį kitų.

Daugiausia žinoma, dirbo keturi pagrindiniai vyrai — Molis, Evans, Uzys ir Drevin. Bet dar daugiau, negu jie — dirbo jų šeimų nariai ir draugai. Uzys buvo įkinkęs į darbą ne tik savo žmona, bet ir solo skraidančią dukrą Lindą ir jaunutę Albina. Abi pardavinėjo tikečius. Moliui visą laiką padėjo Moliene, o Drevino žmona prižiūrėjo, kad atvykusieji svečiai būtų pasotinti ir nenutroškintų.

Reikia manyti, kad piknikas padidins kuopos išdą, kas bus naudinga ne tik kuopai, bet Susivienijimui ir visiems lietuviams. Piknike kiekvienas matė, kad Susivienijimas yra lietuvių daugumos organizacija, į kurią didelė lietuvių dauguma ir plaukia.

Reporteris

jis gavo darbo vienoje ligoninėje ir pradėjo mokytis. Dirbo dienomis, o mokėsi vakarais.

Už poros metų priėjo įsitikimui, kad Amerikoje lengviau atsistoti ant kojų biznieriams. Jis matė, kad vien darbu pinigų neturėsi. Su partneriais jis įsigijo gazolino stotį ir pradėjo patarnauti automobilistams. Netrukus priėjo priėjo įsitikimui, kad be gazolino reikia teikti keleiviams ir kitus patarnavimus. Padangų taisymas nebuvo toks komplikuoatas, bet motoro pataisymas buvo sudėtingesnis. Kuraitis pramoko ir motorus taisyti.

Praėjus dar keliems metams, Dan Kuraitis ryžosi imtis automobilio pardavimo biznio. Pradžioje buvo sunku, bet jis įsistiprino ir pasidarė vyresniam žmogui reikalingo pinigų.

Dan Kuraitis visą laiką domėjosi visuomeniniu gyvenimu. Jis dalyvavo lietuvių parengimuose ir sekdamas kultūrinį lietuvių gyvenimą. Jam patinka lietuviška daina ir muzika. Jis yra susidraugavęs su geriausiais Chicago dainininkais lietuviams, visuomet dalyvauja koncertuose ir vaidiniuose.

Kuraitis, jautnatvėje veik neatsitraukęs iš Šaukoto, pamėgo keliones. Jis kelis kartus yra apskridęs aplinkui žemę. Jis buvo šiaurėje ir pietuose, rytuose ir vakaruose. Jis išvažiavo visus Europos, Amerikos ir Afrikos kraštus. Jis kelis kartus buvo Azijoje, bet Kinijos dar neaplanė. Jis tikisi ir Kinijoje pabūti.

Geriausiais jis jaučiasi Lietuvoje, bet okupantas neleidžia jam laisvai važinėti gimtineje jo žemėje.

Kuraitis mėgsta rašinėti. Be visos eilės straipsnių Naujienose, Kuraitis yra parašęs kelias knygas. Knygose gražiai ir gyvai jis aprašinėja kelionių išpučius.

Minėjime dalyvavo veik 300 žmonių. Prie Kuraitio stalo buvo pasodinti Frank Bulavų vaikai, Marša su savo vyru ir sūnus su žmona. Be to, ten sėdėjo Dello Kuraitienės sesuo ir

josios draugė Josephine Kriščiūnienė.

Minėjime dalyvavo Justinas Mackevičius Sr. su žmona ir Justinas Mackevičius Jr. su žmona.

Dr. Leonas Kriaučiūnas su žmona ir prof. Balys Vitkus.

Daininkas Algirdas Brazis su žmona. Jis vadovavo puikiai sudainuotoms dainoms.

Stanley Balzekas Sr. ir Martynas Gudelis.

Dr. Peter Brazis su žmona ir Dr. Jerome su žmona Ieva.

Dr. V. Tumasonis su žmona ir Sophie Vizgirdienė.

Buvęs Draugo redaktorius Leonardas Šimutis su žmona ir vaikais.

Kostas Augustas ir Juozas Šmotelis.

Standard Federal A. Kašuba ir jo žmona.

Bruno Klemka su žmona ir John Kloris su žmona.

Juzė Gulbinienė, josios duktė Aldona Olienė ir josios vyras Frank.

Daininkė Eleonora Zapolis ir josios vyras šokėjas Frank Philomena Pakelienė ir Genovaitė Giedraitienė

Mrs. George Vance su vyru ir Agnė Thomas.

Estella Genchus ir abu ponai Chester Karaliai.

Eleonora Laurin ir Mr. Zakarka su žmona.

Dainininkė Ona Kuzmaite ir Andrius Juskevičius su ponu.

Dr. J. Zallys su žmona ir Nelie Sukis.

Amu Pozulpiai ir abu Chas Brazaičiai.

Gary klebonas Dr. Urbonas, Alto vicepirmininkas kun. Stasys ir vienuolis marionas kun. Peter Činikas.

Buvo dainininkas Baranauskas su žmona, Stankaitytė ir eilė kitų Dan Kuraitio pažįstamų ir draugų. Visi labai gražiai praleido popietę ir palinkėjo Dan Kuraitiui ilgiausių metų ir sveikatos.

Reporteris

BENGALIJOJE RAUPAIS MIRE 200,000 ŽMONIŲ

Dacca, Bangladesh (Bengaliya). Metų bėgyje Bengalijoje mirė raupais daugiau kaip 200,000 žmonių, pranešė parlamentui sveikatos ministeris Abdul Mannan.

3-11

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiai viršeliai. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgauti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintys" tomą (neįristą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$2.00

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolima Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

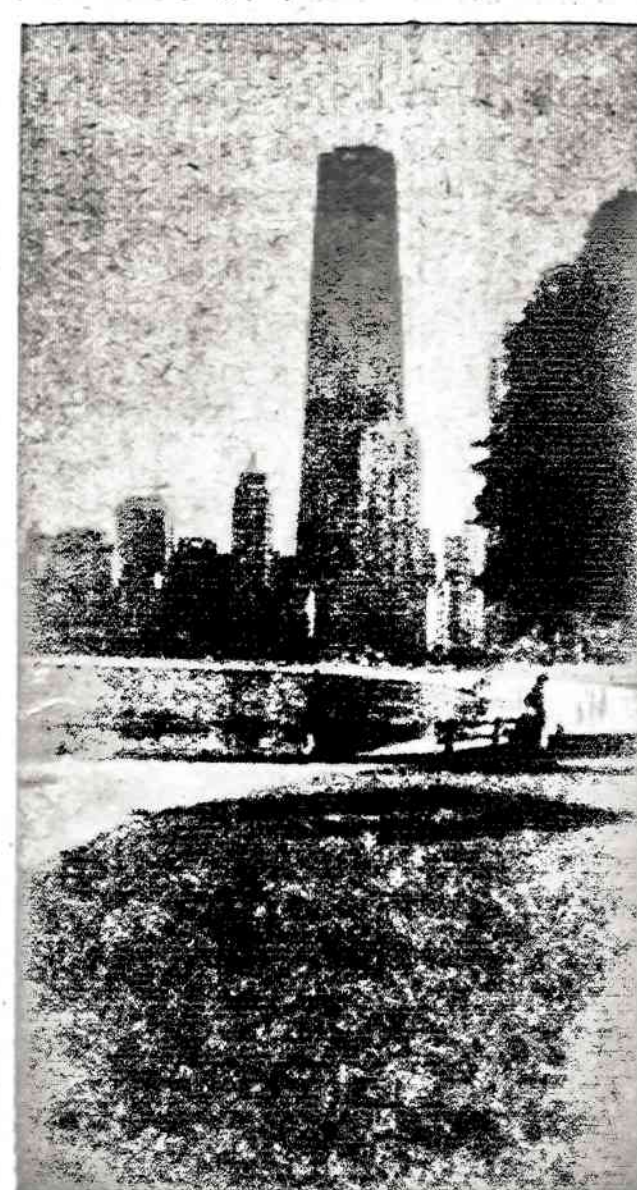
J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

KALVINIMAI BE ĮRODYMŲ

P. STRAVINSKAS

Lengva apkaltinti žmones be vedamajame, kone visi lietuvių kaltės įrodymų ir pasmerkti juos be motyvų. Tikslai, ko verti tokie apkaltinimai ir pasmerkimai?

O mūsų spaudoje, daugiausia gi Tėvų Marijonų "Draugo" ir Tėvų Pranciškonų "Darbininko" vedamuosiuose tų apkaltinimų be įrodymų ir pasmerkimų be motyvų turime daug. Pvz., 1972 V. 1 d. Draugo

įtaką į Ameriką dirbusius lietuvius, o šiais metais Bonoskis parašė ir Zimanas atspausdino teoriniame partijos organe straipsnį, pavadintą "Marksistinė spauda Jungtinėse Amerikos Valstijose — 50 metų". Zimanas turėtų būti geriau informuotas apie "marksistinę spaudą" Amerikoje ir Bonoskio faktus patikslinti, bet, matyt, kad ir jis pats tiek nusimazgo, kiek ir įvairias trockininkų grupes perėjęs Pilypas Bonoskis.

Savo studiją Vilniuje leidžiamam žurnalui Bonoskis šitaip pradeda:

"Veiksmo vieta — Čikaga. "Pasaulinė skerdyklė" — taip pavadino šį miestą poetas Karlas Sendbergas, įnirtingų klasinių mūšių centras. Įvykiai, apie kuriuos kalbėsime, prasidėjo, praėjus daugiau kaip 50 metų nuo to laiko, kai šiame mieste ant esafoto žuvo Haimarketo kankiniai, reikalavę 8 val. darbo dienos. Tada, kaip ir mūsų laikais Čikagos gyventojų daugumą sudarė darbininkai. Ejo 1924-ieji metai. Kalendorinė data — sausio 13-oji. Tą dieną turėjo gimi darbininkų dienraštis, ir ten tikru atžvilgiu buvo vienintelis toks įvykis Amerikos istorijoje". (Komunistas, 1974 m. geg. Nr. — 81 psl.).

Zimano "teoretikas" pradėjo kalbėti apie "marksistinę" spaudą, kada tokios spaudos Čikagoje visai nebuvo. Jis užsimena apie Haimarketo kankinius, kada marksistai jie visai nebuvo. 1886 metais Čikagoje buvo pakarti August Spiess, Adolph Fisher, George Engel ir Albert Parsons. Pakartieji buvo anarchistai, ne marksistai. Jiems buvo suruostas teismas, pripažinti kaltais bombos metimu ir visi buvo pakarti. Kiti gavo ilgus metus kalėjimo. Vėliau paaiškėjo, kad teisme nebuvo nustatyta, kas bombą metė į policiją. Gubernatorius Altgeld laikytiems kalėjime pritaikė amnestiją ir paleido. Tuo reikalu dar ir šiandien eina ginčai Amerikos laikraštininkų ir visuomenininkų tarpe.

Bonoskis kalba apie pradėjusį eiti laikraštį "Daily", kuris vėliau tapo "Daily Worker", o 1958 metais subankrutavo ir nustojo eiti. Bonoskis tvirtina, jog tai buvęs "darbininkų laikraštis", bet jis nepasako, kad aukas jam leisti davė keli Amerikos turtuoliai. "Daily Worker" bankrutavo, kai komunistų partijos centras, įskaitant ir lietuvius, pikietavo Baltuosius Rūmus, organizavusius kraštą kovai prieš Hitlerį, kada Stalinas buvo pasirašęs sutartį su Hitleriu. Kvali Amerikos turtuoliai, davę aukas "Daily Worker", pasipiktino tokia pozicija, pagaliau, ir nusisuko. Daugelis komunistų nusisuko nuo "Daily Workerio", kai jo redaktoriai rėmė Stalino — Hitlerio susitarimą. Nei naujai kepas "teoretikas" Bonoskis, nei pats Zimanas, kalbėdamas apie "marksistinę spaudą" Amerikoje, neužsimena apie tikrąsias "Daily Worker" užsidarymo priežastis.

Tėvų Pranciškonų 1974 .II. 28 d. "Darbininko" vedamojo, kuriuo irgi be jokių kaltės įrodymų apkaltinti egzilio lietuviai: 1) nevykdymu savo pažadų tautai duotų pasitraukiant iš tėvynės dėl Sovietų grėsmės, 2) nevykdymu garbingo paliktosios Lietuvos reprezentavimo, 3) nevykdymu Lietuvių Chartoje įrašyto lietuvių solidarumo, 4) iškraipymu spaudoje LB negalavimų, 5) visokiais spaudos prasimanymais apie LB ir klaidinimais, 6) asmenų niekinimais mūsų spaudoje, 7) niekinimu naujų lietuvių bendruomeninių formų (?! — PS), kuriuos ieško (?! — PS) naujų kelių bei priemonių tam pačiam Lietuvos laisvės reikalui, kurį ir senieji žodžiais yra pareiškę (?! — PS)".

Šie kaltinimai būtų verti dėmesio ir galimi svarstyti, diskutuoti iš esmės, jei jie būtų konkretizuoti, t. y. jei būtų nurodyta vardiniai, kas, būtent, yra kaltinamas ir kokiais veiksmais pasireiškė kaltinamiesiems priskiriami negėri darbai: 1) nevykdymas tautai duotų pažadų, 2) kaltinamųjų laikysena ar elgsena, nesiderinanti su garbingu Lietuvos atstovavimu egzilyje, 3) nevykdymas lietuvių solidarumo, 4) iškraipymas spaudoje (kokioje, kur ir kada?) LB negalavimų (kokių, būtent?), 5) skleidimas spaudoje prasimanyimų (kokioje spaudoje ir kokių, būtent, prasimanyimų?), 6) asmenų niekinimas (kokių asmenų, kur ir kuo būdu pasireiškė tas niekinimas?). O kai dėl to paskutiniuoju nekonkretizuotu kaltinimu, tai, mano nuomone, jis turėtų būti peredaguotas ir aiškiau suformuluotas, nes išvis nesuaprantama, kas juo norima pasakyti, apie ką juo vedamojo autorius kalba, net jau ir abstraktiai.

Tokie nekonkretizuoti, tik bendrybėmis nusakyti kaltinimai tik tiktai kelia žmonėms įtarinėjimus visai nekaltų žmonių, jų grupių ir pan., dramatišku padėti, kokia ji nėra, ir daro moralinę skriaudą tiems, į kuriuos jie kaltintojų miglotomis užuominomis yra kreipiami, ypač kad tie jais gal paliečiami asmenys ar grupės, esantys kaltinimams nevardiniam, negali į juos atsakyti (kaltintojai tada gali sakyti, kad "vargies kepurė dega"). Kur — kur, o jau kunigų ir vienuolių leidžiamuose laikraščiuose tokiems nerimties, nekonkretizuotiems kaltinimams, tokiame beprasmiškam dulkų ir triukšmo kėlimui tikrai ne vieta.

Reaguoti dėl to ar kito pasiūlyti pašnekesį — prašė pataisyti laikrodį. Laikrodininkas, apžiūrėjęs laikrodį, pasakė, kad jau neturi tinkamų dalių, kad reikės jų parsiusdinti iš Maskvos. Tuomet davęs taisyti laikrodį karininkas, pažvelgęs į antrąjį, pašnabždom ir sako: "Einam, — jis beprotis" (on sumašėdįs).

2. Sovietizacija

Nelėmta praeitis verčia nors trumpai prisiminti, kaip buvo sovietinamos Lietuvos įstaigos bei žmonės ir jų tarnautojai bei darbininkai. Kiek vargo ir nerimo sudarė politrukų ir komsorgų bolševizmo įtaigojimas prievartiniuose susirinkimuose (mitinguose), na, ir tasai nelėmtasis soclenktyniavimas. O ką reikė ir kaip buvo ruošiamos ir atliekamos bolševikinių švenčių demonstracijos, kai išrikiuoti gatvėse įstaigų tarnautojai bei įmonių darbininkai valandomis drebėdavo šalčioje iki praeis pro valdžios atstovų vadinamąją tribūną.

Ypatingas bolševikų dėmesys atiteko mokykloms, ypač gimnazijoms, kurios turėjo prisiderinti prie bolševikinių programų ir vidaus tvarkos pakeitimų, veikiant politrukams, komsorgams, leidžiant sienlaikraščius ir soclenktyniaujant, kai komjaunimo vadovai ir šalia mokyklos savaip savivalio. Kuri betgi dviasia vyravo mokytojuose ir mokyklose gali būti aišku iš čia paminėsimų pavyzdžių. 1940 metų vasarą, prieš mokslo po atostogų pradžią, Švietimo Komisariatas sukvietė visos Lietuvos mokytojų (pr. mokyklų ir kt.) susirinkimą Sporto Rūmuose, Kaune), kad paaiškin-

Laiškai iš kolchozo

Sveiki ir t.t.

"Greit ir vasara įpusės, bet jos šilumos dar gerai nepajutome. Gegužės pradžioje buvo gražios dienos, bet paskui staigiai atšalo ir iki pat šiol (laikas rašytas liepos 10 d.) tebėra šalta. Dabar tai tikra koronė su tuo lietuviu. Vakar visą dieną ir naktį lijo, nė iš trobos išlysti nebuvo galima. Troba šalta. Lauke turim pasidarę krosnį, nes trobos kamina esam išardę ir laukiam meistro..."

Per tuos lietuš supus ir šienas. Mes irgi savo doblis nupiojėm, bet jau pajudavo ir pašarui nebėtikis, o pievos šienetį pusiau plikos, ne kaip kitais metais būdavo. Dabar iš kiemo norint nueiti iki vieškelio, jei nori — eik basą, nes batai taip aplimpa moliu, kad nebeįnešai.

Laukiame šį vakarą meistrus pareinant, nes nuo ryt turi pradėti trobos remontą. Reikia abu trobos galus sverti, bet dabar svers tik vieną galą. Sienos atrodė dar tvarkoje, bet kaip pažiūrėjome, tai net išsigandom; viskas supuvę, sutręšę...

Su sveikata pasigirti taip pat negaliu. Tokia ta sveikata ir pirmiau bebūvo, bet paskutiniu metu tikrai blogai rodo. Buvo užsidaręs šlapumas, bet blogiausia, kad niekur nebegalėjo gauti vaistų, kurie tam reikalui gelbėdavo. Parašėm stinaus dukrai į Vilnių, kad ji ten paieškotų; ji turi parvažiuoti atostogų iš mokyklos, bene parvės. Dar tas

reikškusio viešajame gyvenime blogio, žinoma, reikia. To reikalauja net ir krikščioniškoji pareiga, išvedama iš krikščioniško doros mokslo. Tą mūsų Tėveliai vienuoliai, tikriausia, žino ir iš moralinės teologijos, tik tą daryti reikia taip, kaip pagal teisę ir moralę reikia, pvz.:

1) kaltinti vedamuosiuose ar kituose laikraščio straipsniuose tiktai tuos, prieš kuriuos turima jų kaltės įrodymų; 2) kaltinamuosius nurodyti aiškiai, vardiniai, pateikiant konkrečiai ir jų kaltės įrodymus faktus, tuo pasimant ir atsakomybę už savo kaltinimus;

3) kaltinimus grįsti tiktais aiškiais, neginčijamais įrodymais, faktais, atsimenant, kad "incerta pro nullis habetur", t. y. tai, kas netikra, neturi jokios įrodomosios galios; 4) nedaryti savo kaltinimuose užuominų ir įtarinėjimų nekaltais žmonėmis ar grupėmis ir pan., nes tuo jiems daroma moralinė skriauda, kas nesiderina su teise ir morale.

Žydu Gynybos Lygos įsteigėjas, rabinas Meir Kahane pasiūlė Jeruzalėje įsteigti pasaulinę žydų organizaciją, kuri kovotų prieš arabų teroristus.

mėslungis kankina, ypač naktimis. Šiandien žmona parnešė iš miestelio vaistinės mano seniai nuo tos ligos vartojamų vaistų, gal bus geriau šių nakti... Su! Sveikas, dėdele!

Keliais žodžiais noriu ir aš prisidėti prie tėvelio laiško. Tėvelis jau duoda man savo laiška perrašyti. Dabar ir man atostogos. Birželio viduryje išlaikėme egzaminus ir po kelių dienų įvyko išleistuvės, kuriose ir tėveliai dalyvavo, tik mano mama viena tebuvo, nes tėvelis serga ir niekur neišeina.

Čia atsiunčiu savo ir mamos nuotrauką, kurią per tas iškilmes "nufotkinom". Matai, dėde, kokia didelė išaugau; per pusę galvos esu už mamą aukštesnė. Mano ir mamos rūbai yra iš medžiagos, kurią dėdele atsiuntė.

Šiomet labai šalta vasara, vis lija, o grybai dar nedysta ir uogos neišrasta, nei pasimaudyti galime, nes geros vietos arti nėra. Upė yra už poros kilometrų, bet vanduo joje dabar labai nešvarus...

Rašei, dėdele, kad galėtum užfundyti man dviratį. Ačiū, tai būtų gerai, bet man labiau reikalingas paltas ir noriu taisyti priekinius dantis, nes kad ir jauna tebesu, bet jau beveik be dantų. Kad, dėdele, atsiųstum... Lik sveikas

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — ŽKIDŽIA SVIESĄ

PRAEITIS APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

54.

Su Klaipėdos Krašto netekimu Lietuva įžengė į naują Golgotą. Buvo sudaryta Maskvoje Reicho ir Kremliaus Pabaltijo pasidalinimo 1939. VIII. 23 sutartis, pagal kurią Lietuva buvo palikta Vokietijos įtakos sferoje. Bet pagal antrąjį susitarimą 1939. IX. 28, Lietuva buvo palikta Sovietų Sąjungai. Čia bet atskiru protokolu Vokietijai pasilaikė vadinamąjį Suvalkų trikampį. Tačiau, kai Sovietų Sąjunga, dėl Reicho pradėto karo su Lenkija, nepaisydama šio susitarimo, 1940. VI. 15 okupavo visą Lietuvą, išliko ginčas, kuris pasibagė skandalingu Molotovo — Ribbentropo pasirašytu protokolu, pagal kurį 1940. I. 10 Sovietų Sąjunga sumokėjo Reichui 31,5 mil. RM (7,5 mil. dol.) už Suvalkų trikampį.

1939 m. rudenį prasidėjo Vokietijos Reicho karas su staiga užpultąja Lenkija, kuri buvo greitai laiku nugalėta ir vokiečių okupuota. Dėl to betgi buvo proga ir Sovietų Rusijai paskelbti Lenkijai karą ir okupuoti pagal dalybų sutartį šiaurinę Lenkijos valdomą sritį su Vilnium, kurį Stalinas malonėjo grąžinti Lietuvai, deju su pamažinta sritim, kuri turėjo priklausyti Lietuvai pagal 1920. VII. 20 sutartį su Rusija (Leninu). Visos Kremliaus su Reichu sudarytos Lietuvos okupavimo sutartys su jų atskirais protokolais buvo slapotos. Todėl ir šių sutarčių realizavimui Krem-

liui reikėjo imtis rafinuotų apgaulės ir šantažo būdų, kad tatai būtų atlikta, tarsi taikiu būdu bei priemonėmis. Iš čia yra suprantami visi tie Lietuvos vyriausybės žygiai ir tariamai taikos derybos su Kremliu (net su Stalinu asmeniškai) iki po ultimatyvinių Lietuvos vyriausybės sudėties keitimų Lietuvo valdžia atiteko Kremliaus patikimiesiems su Paleckiu priešakyje, na, ir su 1940 m. birželio mėn. Sovietų kariuomenės įgulų į Lietuvą įvesdinimu, kuris sudarė jau faktinę ir galutiną Lietuvos okupaciją. Prievartavimu ir grasinimais tariamai buvo išrinktas "Liaudies Seimas" su jo "atstovais", vykusiais į Maskvą prašyti, kad Lietuva būtų priimta į Sovietų Sąjungos sudėtį, — taigi visa ši komedija turėjo sudaryti Lietuvos valstybės suvereniteto panaikinimą.

Pagaliau žemės bei visų be išimties nuosavybių vadinamoji nacionalizacija gėrybėmis klestėjusią Lietuvą (vadinamą net antrąja Amerika) ūmu laiku pavertė ubagynu. Iki kurio begėdiško laipsnio buvo priėjusi kapitalų nacionalizacija, kad pvz. bankuose buvo nusavintos net tarnaičių ilgų metų uždarbio santaupos, įėjus tuo santaupos viršijo 1000 litų. Sovietų bevertis rublis buvo prilygintas 10 liet. litų. Dėl to įgulų kariai (karininkai, jų šeimos ir kareiviai) ūmu laiku ištuštino įvairių prekių krautuves. Taip pavyzdžiui, ir čia rašančiam, jau kiek pavėluotai užėjusiam į laikrodžių krautuvę Kaune, kad, gal būt, dar pavyks nusipirkti laikroduką, teko matyti ir girdėti su krautuvės savininku įėjusių į krautuvę dviejų rusų, įgulos ka-

rininkų pašnekesį — prašė pataisyti laikrodį. Laikrodininkas, apžiūrėjęs laikrodį, pasakė, kad jau neturi tinkamų dalių, kad reikės jų parsiusdinti iš Maskvos. Tuomet davęs taisyti laikrodį karininkas, pažvelgęs į antrąjį, pašnabždom ir sako: "Einam, — jis beprotis" (on sumašėdįs).

7. Sovietizacija

Nelėmta praeitis verčia nors trumpai prisiminti, kaip buvo sovietinamos Lietuvos įstaigos bei žmonės ir jų tarnautojai bei darbininkai. Kiek vargo ir nerimo sudarė politrukų ir komsorgų bolševizmo įtaigojimas prievartiniuose susirinkimuose (mitinguose), na, ir tasai nelėmtasis soclenktyniavimas. O ką reikė ir kaip buvo ruošiamos ir atliekamos bolševikinių švenčių demonstracijos, kai išrikiuoti gatvėse įstaigų tarnautojai bei įmonių darbininkai valandomis drebėdavo šalčioje iki praeis pro valdžios atstovų vadinamąją tribūną.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, JULY 24, 1974

tų pasikeitusią padėtį. Kalbėjo pats komisaras A. Venclova ir ilgai "švietė" mokytojus kažkuris pasiuntinys iš Maskvos, žinoma, rusų kalba. Kai susirinkimas turėjo būti baigtas Internacinalo giesme, tai mokytojai, pripildžiusieji labai erdvią Sporto Rūmų salę, visi kaip vienas atsistojo ir pagiedojo milžinišką įspūdį sudariusį Lietuvos himną. Tuo metu komisaras A. Venclova ir "švietėjas" iš Maskvos žemai sėdėdavo savo kėdėse, kaip perkūno trenkti.

Taip pat pasielgė ir Kauno Aušros berniukų gimnazijos mokiniai: susirinkę gimnazijos salėje po vasaros atostogų, mokslo pradžios aktą pabagė visų spontaniškai pagiedotu Lietuvos himnu.

1940 m. antrojo pusmečio pabaiga ir 1941 m. pradžia buvo visų Kremliaus okupuotos Lietuvos gyvenimo sričių sovietinimo bei jos gyventojų skurdinimo tęsinys, nematant užgriuvusios Lietuvą nelaimės pabaigos. Maža to, nlekas nenumatė, koki lietuvių tautos žmogžudišką naikinimą Kremlius ruošė 1941 m. birželio mėnesį, kai šio mėnesio 13 — 20 dienomis tūkstančių dešimtimis nieku nekaltų lietuvių šeimų gyvuliniuose vagonuose buvo tremiama į tolimas Rusijos ir Sibiro sritis, atskiriant vyrus nuo šeimų, išmetant kelyje mirusius senelius ir mažutėlius vaikus pro vagonų duris laukan.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8907 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
640 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 9-3 val.
ir sekd., tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius,
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 9-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 2-670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 8-0011.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Tel.: 776-3717
Neatsiliepus — skambinti
846-3900
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį 9-12 val. ryto, 1-5 val. vak.
Seštadienį ir sekmadienį 9-12 val. ryto, 1-5 val. vak.
Kitu laiku tik susitarus.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-11. 2350 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND
SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
KAUČIENAS

Los Angeles, Cal.

Skautai pradėjo stovyklavimą

Liepos 13 d. San Bernardino apskrityje, į šiaurę nuo Big Bear ežero, apie 7,000 pėdų kalnų aukštumoje, lietuvių skautų-čių stovyklavietės miške buvo didelis judėjimas. Automobilis po automobilio čia atvažiuo su jaunais skautais ir skautėmis. Tai paukštytės ir vilkiukai, kaip skautų tarpusavyje jie vadina. Iš Los Angeles ir apylinkių, keletas net nuo San Francisco atvyko.

Mažuosius skautus atvežusieji tėvais bei skautų vyresnieji veikėjai padėjo mažiesiems pastatyti palapinių miestą. Kai būtiniausi darbai padaryti stovyklavietėje išsiriavo Lietuvos ir Amerikos vėliavų pakėlimo apeigoms. Tuntininkas Remigijus Vizgirda skautiškais įsakymais

GRADINSKAS

JEI GALI VARTOTI
"TOSTERI", TAI GALI
IR GERĄJĮ ORO
VĖSINTUVĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUTYMAI MOVING

Laidimai — Pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apraustas perkrautymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
piu papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto, — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telefonai: HElock 4-2413
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, etc. the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead end.

Please! Only you can prevent forest fires.

paskelbė stovyklą atidaryta. Vilkiukai savo stovyklą pavadino "Meškėnų" vardu. Jų stovyklos viršininkas skautų veikėjas Mindaugas Gedgaudas, padėjėjai: Arūnas Banionis ir Julius Zukas. Pirmąją stovyklavimo dieną joje įsiregistravo 16 vilkiukų.

Skautų paukštyčių stovyklą pavadinta "Pilainė", vardas paskelbtas pagrindu imant žodį "pilais". Mažosios skautės pasirūšios susipažinti su Lietuvos istorinėmis pilimis, tai ir stovyklą pavadino "Pilainė". Stovyklų viršininkas yra Birutė Dabšienė ir Vida Radvenienė. Jų štabe dirba Vilija ir Vaida Butkytės, Ilona Buženaitė, Giedra Dovydaitė ir Ida Reivydytė. Stovyklų ūkio vedėjas Algirdas Šekas. Virtuvės viršininkė Sigutė Abelkienė, padėjėja Sigita Tomkienė. Iždininkė R. Vizgirdienė, Medicinos sesuo Jūratė Kedienė.

Mažieji skautai palapinių mieste gyvens vieną savaitę. Rugpjūčio mėnesį ilgesnį laiką stovyklavys vyresnio amžiaus skautai ir skautės. Liepos 14 d., sekmadienį, po pusryčių stovyklavietėje pradėjo pamokas ir užsiėmimus. Tuntininkas R. Vizgirda paaikšino, kaip elgtis stovyklavietėje kuriai nors nelaimėi ištikus, kaip gesinti gaisrą ir kt. Po šios pamokos skyrėm berniukai ir mergaitės turėjo vadinamąją užsiėmimų valandėlę — paukštytės pradėjo klausytis viršininkės Birutės Dabšienės pasakojimo apie Lietuvos pilis ir paliepė mažosios skautės nupiešti bet kurią pilį.

Prieš vidurdienį į stovyklą atvažiuo iš Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonas J. Kučingis. Jis atlaikė mišias. Svečiams ir tėvams išvažinėjus stovyklą pradėjo gyventi pagal nustatytą darbo tvarkę. Stovyklavietės miškas, daugiau kaip 11 akrų plotas, nupirktas 1966 metais. Nuo to laiko stovyklavio apie tūkstantis jaunimo ir vaikų. Nupirktas visuomenės ir organizacijų aukomis. Mece-natų tarpe yra ir ne lietuvių. A. Gurtz stovyklai yra davęs tūkstančių dolerių, tai ir yra didžiausią sumą paaugokys asmuo, pralenkdamas lietuvius.

Kitų žymių stovyklos rėmėjų sąrašą pirmąją prelatas J. Kučingis. Ir liepos 14 dieną jis į stovyklą atvyko, kaip sakoma, ne tušiomis rankomis, bet su dovanomis. Klebono Kučingio rūpesčiu šv. Kazimiero parapija yra padovanojusi nemažą skaičių kėdžių, kurios naudojamos valgykloje bei pamokų metu. Aukštas lietuvių liaudies meno pavyzdžių padarytas kryžius taip pat parapijos stovyklai padovanojamas. Kryžiaus cemen-tinius pamatus dovanuoja kontraktoriaus Matulaitis ir jo žmona. Pamatus iškeltas ir padarytos vietos įrašams. Viena iš šone cemento įrašyta: "Esu išraštas iš Lietuvos pakelių, kuriose amžiais budojau". (Toks įrašas yra vartojamas ir kai kuriose kitose išeivių kolonijose, kurios kryžių ar koplytstulpį pasistatydino). Kitame pamato šone angliškas įrašas: In Honor of Romas Kalanta 14.5.1972 and All Fighters for Lithuanian Freedom, U. S. Lith. Scouts 1972".

Aukso ieškotojai

Lietuvių skautų stovyklavietė yra apsupta valdiškos žemės — kalnų miškas, akmenis ir smėlis. Čia kadaise buvusios aukso kas-yklos. Išlikę medinio namo "griaučiai", tai buvusios aukso ieškotojų užėiga arba salūnas. Prieš keletą metų mažiau, kaip vienu kitu žmonių po smėlį rausinėjamasi, ieškoma aukso. Tačiau šimet, kai aukso kainos pakilusios, aukso ieškotojų esama nemažai ir jie pradėjo su moderniškais įrankiais.

Iš skautų stovyklos matomi aukšti kalnagūbriai, ten moderniška žemėsmė smėlį ir akmenukus krauna į sunkvežimį.

Atvežs prie pat skautų stovyklos esancios balos pakraštyn ir čia vandeniu smėlį ir akmenis plauna, grąibsto tą brangų ir žibantį metalą bei jo dulkelytes. Šiam darbui naudojamos taip pat mechanizuotos priemonės. Motoriniai siurbiai traukia iš balos vandenį ir "žarnomis" jį varo į smėlio plovimo įtaisus. Panaudotas vanduo lyg mažų upelių kėdėmis grįžta atgal į balą.

Tokių aukso ieškotojų liepos 13 d. dirbo net kelios grupės. Kai kurie atvykę su namais ant ratų, čia ir gyvena, kiti nakčiai išvažiuo, o sekmadienio rytą, liepos 14 dieną, vėl grįžo dar-ban. Kai matai žmones sunkias mašinas naudojant, laiką gais-tant, pagalvoji, jog turbūt tas darbas jiems apsimoka, o jau nėra vien tik poilsavimo pramo-ga, bet gan sunkus darbas.

Dvi moterys teisėjos siekia aukštesnės vietos

Šių metų lapkričio 5 d. Los Angeles balsuotojai turės apsi-spręsti, katrą iš dviejų moterų teisėjų išrinkti į aukštesnįjį tei-smą. Los Angeles miesto teisėjo Joan Dempsey Klein ir Bonnie Lee Martin kandidatuoja. Pir-moji blondinė, antroji brunetė. Ne plaukų spalvos skirtumas bū-sias rinkiminės agitacijos pa-grindiniai punktai, bet šių tei-sėjų pažiūros vienu ar kitu tei-sės klausimu.

Teisėja Klein dabar yra pir-mininkė miesto teisėjų kolegi-jos, ji tvarko kitų 65 teisėjų dar-bo kalendorių. Teisėja Martin yra pasižymėjusi, kaip gera tei-sininkė kriminalinėse bylose. Ji yra priešinga vadinamajai "plea bargaining" politikai. Jai nepa-tinka, kad dabar taip dažnai tei-smuose naudojama šioji politika, vadinas, nenori tos praktikos, kad nusikaltėlis, sutikęs liudy-ti prieš kitus savo bendrininkus, atleidžiamas visai nuo bausmės arba pakaitinamas tik labai men-ku nusikaltimu, o dėl didžiojo

jo nusikaltimo neteisiamas. Tei-sėja Martin sako, jog jos o-po-nentė Klein esanti palanki tai "plea bargaining" praktikai. Esama ir daug daugiau skirtin-gų pažiūrų ir, kaip spėjama, šios teisėjos vesiančios aštrią vieną prieš kitą rinkiminę agitaciją. Teisėja Klein yra 1963 metais į teismo darbą paskirtą buv-usio gubernatoriaus demokrato Edmund Brown, o teisėja Martin paskirta 1968 metais dabartinio respublikono gubernatoriaus Ro-nald Reagan. J. Klauseikis

KARKVABALIO AERODINAMIKA

Kai kurių rūšių vabzdžiai, pa-gal ligi šiol žinomus aerodinami-kos dėsnius, negalėtų skraidyti. Toksai yra ir paprastasis kark-vabalis. Bet jis skraido! New Yorko universiteto mok-slininkai studijuoja karkvabalių skridimus. Tiems tyrimams va-dovaujas L. Brenneris pareiškė, kad galima tikėtis, jog paaikšės kažkokie ligišiolinių teorių ne-tikslumai. Aerodinamikams įdo-mu išsiaiškinti, kaip karkvabalis gali išvystyti tokią didelę kelia-mąją jėgą.

Tačiau tyrimai susidūrė su kai kuriais sunkumais. Mat, karkva-baliai Amerikoje negyvena, o im-portuoti juos, kaip kenksmingus vabzdžius, melodiška įstatymai.

KERSTINGA MINTIS

Supykęs vyriškis skundžiasi savo pažistamam: — Jeigu sutiksiu tą pasilei-dėlį, išmušiu jam visus dantis! — o pagavojęs prideda: — Ne, vieną dantį paliksiu! — Kodėl paliksi? — Kad žinotų, kas yra dantų skausmas!

GRESMINGAS DALYKAS

Advokatas sako klientui: — Kalbėjau siu tamtos bu-vusia žmona. Saugokitės! Ji man tvirtai pareiškė: jeigu punk-tualiai negaus alimentų — su-grįš pas tamstą.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOS"

— TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

PADEKA

JULIA STROLA

Mirė 1974 metų liepos mėn. 13 dieną ir palaidota Lietuvių Tauti-nės kapinėse.

Vehonė Julia Strola negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai pas-kutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amšinybės vietą. Todėl mes, at-mindami ją ir apgailedami jos mirtį, dėkome draugams, atvykusiems į šermenis, atsčiusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir palydėjusiems į kapines.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Donald Petkui už mandagų ir tvarkingą patarnavimą.

Dėkojame karstanešiams, nunešusiems ją į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidotuvių dalyvavusiems giminėms, draugams bei pažista-miems.

O Tau, mūsų mylimoji, sakome — Ramiai ilsėkis šaltojo ži-melė.

Nuliūdę lieka:

Duktė Nellie Fuka su šeima, sūnus Algert Strole su šeima, sesuo Jadwiga Purkens su šeima ir kiti giminės bei draugai.

SALLY ALVIKIS - ALVIKIENĖ
Gimusi Stasiukytė
Gyvenusi 3850 West 64 Place

Mirė 1974 m. liepos mėn. 20 dieną, 8:10 val. ryto, sulaukusi senat-vės. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio aps., Čedasu vls., Enikių kaime.

Amerikoje išgyveno 68 metus.

Paliko nuliūdę: dvi seserys — Julija Baronienė, jos sūnus Povilas, jo žmona Cecilija ir jų vaikai; Elena Jokubonienė, jos vyras Jonas ir jų dukros — Leonė Gedvil ir Olga London ir jų vaikai, ir kiti giminės, draugai bei pažistami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Ketvirtadienį, liepos 25 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš kopy-čios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi, kas a. a. Sally Alvikis - Alvikienės giminės, draugai ir pažistami nuosirdžiai, kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Seserys, švogeriai ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. GR 6-2345.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIKŠINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jei jūs norėsite ir mane klausysite, jūs valgysite žemės gėrybių". Iza. 1:19.

Savo patvarkymais Dievas moko mus paklusnumo, nes jau esame ir ateityje būsim jo atstovais ir turime mokyti kitus klausyti Dievo patvarkymų. Viešai priimtas nusistatymas yra toks, kad niekas nėra pasirengęs valdyti kitus, kol pats nėra išmokęs paklusnumo. Didžiausias kentejimas mūsų Viešpatį išmoko paklusnumo. Jis buvo pilnai paklusnis ir pasidavęs Dievui. Ta pati Kristaus dvasia turi pasirodyti mumyse, nes tik tuo būdu pasirodysime pasirušiusiais ateities darbui bendrai su Kristumi, jo Tūk-santmetiniame karalavime. Pranašas Izaijas dar sako: "Klausyte klausykitės mane ir valgysite kas gera, ir jūsų siela gėrisis skanskoniais. Palenkite ausį ir ateikite pas mane".

Mažą knygutę, pavadintą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RUDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

NUODINGAS OZONAS

Ozonas buvo skaitomas ypatingai sveiku oru, naudingu plaučiams ir randamu spygliuočių miškuose saulėtomis dienomis. Kas pasidarė, kad staiga ozonas priskaitytas prie kenksmingosios oro taršos? Kelintą kartą Chicago Aplinkos Apsaugos įstaiga skelbia apie ozono kiekį mieste ore kaip kenksmingą sveikatai. Štai naujaušias, liepos 23 dienos spaudai pranešimas: Lietus, vėjai išplėvė ozoną iš miesto oro. Smarkus lietus ir smarkus vėjai sumažino ozono taršą Chicagoje atgal iki normalaus kiekio, tačiau aukštos temperatūros ir pastovios oro sūlygos numatoma nuo ryt dienos išsaus naują (ozono) padangėjimą.

Naujos į šia sritį atplaukiančios oro masės prilaikys ozoną normaliam kiekyje po .01 iki .02 dalies viename milijone dalių oro ir tai yra normalu šiam metų laikui, kaip praneša Aplinkos Kontrolės departamentas pareiškiant. Tokios dujos (ozonas) susidaro saulės veikiant ore esančius teršalus. Pagal oro svaros taisyklę .10 ozono milijone dalių oro gali būti kenksminga.

Miesto aplinkos kontrolės pareigūnai šiandien susirenka pasitarti dėl pastarųjų laiku padidėjusios ozono koncentracijos Chicago srityje.

Sulankstomi autobusai

Buvo minėta, kad CTA užpilkė kelis autobusus, kurie yra žymiai didesni už dabar Chicago mieste vartojamus. Tų didžiųjų autobusų naujėnėbė yra ta, kad juos galima per vidurį sulenkti panašiai kaip akordeono duple. Jie yra 14 pėdų ilgesni už kitus autobusus ir varomi 256 arklių jėgos motorais. Galėdami susilenkti, tie autobusai gali staugiai pasisukti ir sukančią reikalingą tiek daug vietos. Juose patogiai sutelpa 63 žmonės. Dabartiniai autobusai kaštuoja po \$42,000, o Vokietijoje užpirtieji kaštuoja po \$80,000 ir net \$90,000.

Suimti vaikai žmogžudžiai

Du juodukai, kurie praeitą antradienį prie St. St. Ailbe katalikų bažnyčios nušovė Miss Josephine Hack, 66 m., suimti jų namuose; jie yra Gregory

Shell, 16 metų iš 8245 S. Blackstone Ave. ir Sirrane Taylor, 14 metų amžiaus, iš 7941 S. Woodlawn Ave. Miss Hack buvo nušauta išėinant iš bažnyčios už tai, kad nenorėjo atiduoti savo didelio krepšio, kuriame turėjo \$78.98 pinigų. Ją nušovė šešiolikinis Shell pasigyrė savo sebrams, girdi "Aš tą kalę nušoviau!"

Policijos pranešimu, šeši jaunikliai viename automobilyje išvažiavo "pinigų pasipiešti ir pamatę Miss Hack su dideliu krepšiu per petį nutarė atimti. Keturi pasilikę automobilyje, o minėtieji du atliko nužudymą, bet pabėgo net krepšio neatėmę. Suimant Gregory Shell, jam persirengiant, iš jo pizamų iškrito revolveris, kuriuo jis nušovė Miss Hack. Tai buvo vogtas pistoletas, vadinamas "Saturday Night Special". Tos rūšies revolveriai kaštuoja tik \$5.95 ir tokiais yra apsirūpinę daugumas gatvių gaujų ir kt. paauklų.

Ketvirtadienį aptempte 1143 W. Columbia Ave. rastas nušautas jaunuolis Jerry Kirk, 15 metų amžiaus. Liudininkai padidėjo policijai matė iš apartamento išbėgantį jaunuolį, kuris bėgdamas užmetė ginklą ant garžo stogo.

Policija ginklą rado; tai buvo .45 kalibro automatinis revolveris.

ALICE STEVENS STUDIO DAINININKIŲ REČITALIS

Patiriamai, kad ateinančio rugpjūčio mėnesio 1 ir 2 dienomis, ketvirtadienį ir penktadienį įvyks Alice Stevens Studijos — Chicago Conservatory College — dainininkių vasarinės klasės išleistuvės — Dainų Rečitalis. Vietą yra Nelson Memorial Hall, 410 So. Michigan Blvd. — 7-tas aukštas. Pradžią 1:45 val. vak.

Pirmąjį vakarą, ketvirtadienį, rugpj. 1 d. rečitalio programą atliks vienos lietuviškos dainininkės, o antrąją dieną, penktadienį, rugpjūčio 2 d. dainuos ir kitų tautų studentės dainininkės. Taigi, abudu vakarų kitos solistės. Mergaitės rečitaliui ruošiasi visu rimtumu ir programos žada būti tikrai įdomios. Programoje dalyvaus solistės, duetai, trio ir visos choros. Tęjimas nemokamas. Lietuvių visuomenė kviečiama atvykti ir lietuvių — tiek dainos studentų, tiek ir dar labiau talentingos mokytojos Alice Stevens siekimais ir laimėjimais pasidžiaugti. Taigi, rugpjūčio 1 ir 2 Chicago Conservatory College.

PER BRANGU

— Tu turi trejus namus, o pats būtu nuomoni! — Matai, mano namuose būtų nuoma labai aukšta — man ji ne pagal kišenę. (iš bulgarų humor)

TRUMPAI

— Vytautas Užnys, gyv. 3752 W. 69 Pl., įsigijo lėktuvui varuotį pilnaties leidimą. Tapo lėktuvo pilotu. Be to nusipirko ir nuosavą keturvietį lėktuvą "Mooney" firmos. Jo dukrelė Linda, universiteto studentė, taip pat jau turi lėktuvui varuotį leidimą, bet dar neturi teisės kitus asmenis vežioti. Iki pilno leidimo jai dar reikia 20 valandų vienai paskraidyti.

— Mike Gudgailis, gyv. West Side apylinkėje, pasakojo, kad praeitą sekmadienį, grįžęs iš vieno pikniko - gegužinės jis rado namuose baisyk netvarką. Viskas buvo išvartyta, net patalynės supiaustytos. Pasirodo, išplėję langą buvo įlindę vagiškiai. Išėjo pinigų. Paimtos kelios taupomosios "kiaulytės", kuriose galėjo būti smulkiais pinigais keliolika dolerių. Be to vagys pasiėmė mažą radio aparatą ir rankinį laikrodėlį. Daugiau pinigų negalėjo paimti, nes jų namuose ir nebuvo.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

NURSES • R. N.s L. P. N.s • Full Time
Complete paid in service benefit program.
Evening and night differential.
Contact Director of Nursing:
MR. KENNETH OPP
647-9875 Or Apply At:
GROSS POINT MANOR
6601 W. TOUCHY (At Harts Rd.) NILES

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

RECEPTIONIST TO HELP KIDS \$575
You must like children to be a receptionist for this adoption agency dedicated to helping unfortunate kids. No experience necessary, just bring charm, poise and moderate typing. HSG. Drop in or call
KAREN SMITH
THE PLACEMENT CENTER
372-3500
6 W. RANDOLPH 2nd Floor

HOUSEWIVES CAN EARN \$3 HR. FROM HOME

Fill Orders in Your Spare Time — Full Time. Sealed panty hose 2 pr. 99. We Supply Everything. Children no problem. No Exp. nec. Comm. Established 1936.
WA 2-4103 DOWNTOWN

FOR BUSINESS WOMAN

Dependable woman needed, one day per week steady. Chicago north side. General housework. References. Good pay. Good transportation. 736-3833 days or 283-8411 Evenings and weekends.

EXPERIENCED FITTERS

Full or part time for sales floor work. Apply in person or call after 12 noon.
WM. A. LEWIS
HILLSIDE SHOPPING CENTER
HILLSIDE, ILLINOIS
CHICAGO NO. CO 1-2622
SUBURBAN NO. 449-8800
OR
1330 WINSTON PLAZA
MELROSE PARK, ILL.
CHICAGO NO. 261-3000
SUBURBAN NO. 881-1130

EXPERIENCED DENTAL ASSISTANT

Full or part time. FOR LOOT SPECIALTY PRACTICE Salary open. 332-3130

OFFICE CLEANING

Must have previous experience. Hours from 5 P.M. to 1:30 A.M. \$3.00 per hour. Paid vacations and holidays. Apply in person or call:
GREAT LAKES MAINTENANCE & SECURITY, INC.
8551 S. Stony Island
374-1200

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkių ir Darbininkių

TRAVEL GUYS — GALS
We need 10 people over 18 yrs., recent high school grads or dropouts to represent major publishers and others. Travel USA random itinerary, on the job training, transportation provided, excellent earnings, expenses advanced, comm. + bonus. Be able to travel immediately. Call Mr. GOULD for interview. 10 A.M. 5 P.M.
ESSEX MOTEL
800 So. MICHIGAN
939-2810

ELECTRONIC ASSEMBLERS

1st SHIFT 7:30 TO 4:00
Full time help needed for light electronic assembly job. Will train you if not experienced. Good pay, excellent benefits including health insurance and profit sharing. Pleasant working conditions.
Call **TOM BARTELSON**
634-0600

EDAX INTERNATIONAL PRAIRIE VIEW

An equal opportunity employer
BUSINESS CHANCES
Biznie Proges
BICYCLE DEALERSHIPS available — Nr. 1 rated, complete inventory, location, etc. \$5,995. For details call Mr. DREW 449-0400.

FOR SALE BY OWNER

on 111th St. in Mt. Greenwood combination LOUNGE and LIQUOR STORE with owners apt. Plus other buildings. Excellent business. Reason for selling — doctor's orders.
CALL 779-2649.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - ĮRAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb., bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkinyš nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki progą lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parke apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parke centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

HELP WANTED — MALE Darbininkių Reikia

METAL CABINET GRINDERS EXPERIENCED — FULL TIME JOB Good pay and benefits.

SIMPLEX SYSTEM CONTROL 1235 So. CAMPBELL 421-7700 Ask for JOHN PALMER

WANTED CONTAINER REPAIRMAN with Welding experience. Call 927-5812 between 9 A.M. and 5 P.M.

AMBULANCE ATTENDANT EXPERIENCED

AMBULANCE ATTENDANT WANTED. Call 383-0634

ROAD DRIVERS WANTED To Drive Co. Equip. with in a 300 MI. radius. Class D license needed. Must have a minimum of 3 Yrs. tractor trailer exper.

CALL 842-3500

DESK CLERK — HOTEL Elderly man, experienced, switchboard, hours 4—12 midnight, good pay with room.

BR 8-8600
Equal opportunity employer.

TOOL AND DIE MAKERS Expanding shop needs die repairmen (5 years experience). Permanent day shift position. Overtime available. Call IRL 778-6111 or apply.

BELL ELECTRIC CO. 2600 West 50 St. An equal opportunity employer

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

BALTIC APTS. CONDOMINIUMS 506-71 Ave. St. Pete Beach Fla. 33706. 1 and 2 bedroom apts. Beautiful, modern de luxe. Near beach, stores, and transportation. Small complex, low maintenance fee. Adults, no pets. Brokers invited. \$24,500 and up. Tel. (813) 360-8766.

HOME INSURANCE Call: Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURSTEINA Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8459 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygtus darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

M. A. ŠIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto dašomi ir liudijami vertimai, pildomi pilietinės pareiškimai ir kitoki blankai.

DAMEŠIO 52—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$104 metams automobilio Liability draudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygtus darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygtus darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygtus darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygtus darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygtus darbininkų. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.